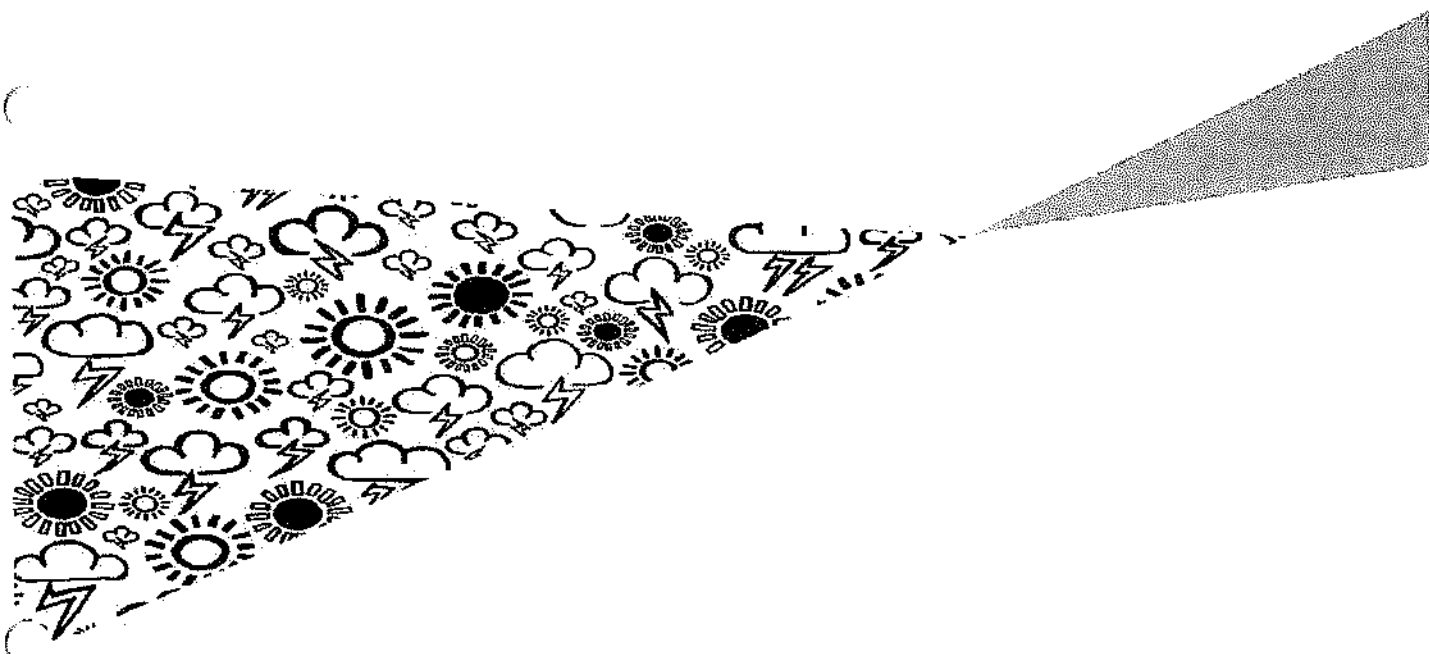

Norrlandstingens regionförbund

Granskning av delårsrapport 2017-08-31

- finansiell del

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Revisionskriterier	4
2.4. Avgränsning/ansvar	4
2.5. Metod och genomförande	4
3. Rättvisande räkenskaper	5
3.1. Bokslutsprocessen.....	5
3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer	5
4. Förbundets resultat och balansräkning	6
4.1. Resultaträkning samt prognos	6
4.2. Kommentarer till balansräkningen.....	6
5. Måluppföljning	7
5.1. Finansiella mål.....	7
6. Bedömning och rekommendationer	8
6.1. Bedömning	8
6.2. Rekommendationer.....	9

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat Norrlandstingens Regionförbunds (NRFs) delårsrapport per 2017-08-31. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna vägledning för att kunna utfala sig om:

- Är det troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
- Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

Vidare har målsättningen med granskningen varit att bedöma om det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt

- ger en rättvisande bild av förbundets resultat för årets första åtta månader och ställning per 2017-08-31 samt
- är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning.

Sammanfattande bedömning:

Vår granskning visar på att finansiella mål uppsatts för Norrlandstingens Regionförbund och att en beskrivning av måluppfyllelsen för de finansiella målen görs i delårsrapporten.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med god redovisningssed samt ger en rättvisande bild av resultat för årets första åtta månader och ställning per 2017-08-31.

Svar på uppställda revisionsfrågor återfinns under avsnitt 6 nedan.

I förarbeten till kommunallagen (Prop. 1996/97:52) ges exempel på när synnerliga skäl kan åberopas för kommuner och landsting. Några specifika exempel lämnas inte för Kommunalförbund. Kommunalförbund erhåller normalt medel från medlemmarna att användas i verksamheten. Kommunalförbund kan vissa år redovisa överskott i resultatet på grund av vakanser, förseningar i utförande av tjänster, investeringar, etc. Skäl kan därmed finnas att nyttja medel som inte kunnat användas tidigare år och därmed upprätta en budget som ett enskilt år inte är i balans. Mot bakgrund av denna skrivning lämnas följande rekommendationer:

- Att säkerställa att budgetering görs så att tydlighet nås för när anspråktagande av medel ur eget kapital kan göras
- Att tydliggöra budgeten så att direktionen undviker att besluta om en budget där intäkterna understiger kostnaderna.

Våra rekommendationer till förbättringar är även:

- Att direktionen tillser att löpande följa och dokumentera utvecklingen för likviditeten.
- Att måluppföljning av samtliga mål samlas under ett avsnitt i delårsrapportens förvaltningsberättelse som benämns måluppföljning.
- Vid vår granskning har vi noterat att de finansiella målen bör kopplas till en definition av vad god ekonomisk hushållning är för NRF.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Bakgrunden till denna granskning är att revisorerna i Norrlandstingens Regionförbund (NRF) enligt kommunallagen skall granska en delårsrapport och lämna en bedömning över denna till respektive fullmäktige. Respektive fullmäktige ska behandla revisorernas bedömning i samband med behandlingen av delårsrapporten.

Revisorerna skall enligt kommunallagen ärligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Enligt de riktlinjer som gäller, ska revisorernas granskning av förbundets delårsbokslut och verksamhetsberättelse söka svaret till följande frågor:

1. Har verksamheten drivits så att direktionens beslutade verksamhetsmål uppnås?
2. Är det troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
3. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

2.2. Syfte och avgränsning

Syftet med denna granskning är att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om fråga två och tre ovan.

Vidare är målsättningen med granskningen att bedöma om det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt,

- ger en rättvisande bild av förbundets resultat för årets första åtta månader och ställning per 2017-08-31 samt
- är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning.

Följande revisionsfrågor skall besvaras genom granskningen:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?
3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?
4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

2.3. Revisionskriterier

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, revisionsreglementet samt enligt SKYREVS vägledning 4 Granskning av delårsrapport. Vidare har de rekommendationer som SKYREV (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) utgett varit vägledande.

Förbundsdirektionens ansvar för rättvisande räkenskaper och delårsrapporten regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/ de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Kommunallagen, kap 6,8,9
- Förbundets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- God redovisningssed

2.4. Avgränsning/ansvar

Granskningen omfattar Norrlandstingens regionförbunds förbundsdirektion. Ansvaret för upprättande av delårsrapporten och för att förbundet i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna med en vederhäftig prognos för helåret, ligger på förbundsdirektionen.

2.5. Metod och genomförande

Granskningen har utförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisionssed. Vår granskning av delårsrapport har gjorts utifrån Standarden för Översiktlig Granskning (SÖG 2410) med beaktande av SKYREVS vägledning 4 om granskning av delårsrapport. Dess huvudsakliga syfte är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att god ekonomisk hushållning kan uppnås.

Granskningen är till största delen analytisk, genom att analytiskt granska resultatutfallet och följa upp oväntade och oförklarliga avvikelser. Det innebär bland annat att vi jämfört relevanta nyckeltal mot budget och föregående år för att identifiera väsentliga avvikelser. Vi har intervjuat nyckelpersoner i bokslutsprocessen om orsaker till förändringar i poster.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Delårsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed, vilket innebär att samma redovisningsprinciper ska tillämpas som vid årsbokslut. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till delårsbokslutet, till exempel skall periodiseringar av väsentliga poster ske enligt samma principer som vid årsbokslutet.

3.1. Bokslutsprocessen

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag bedöms vara tillräcklig.

I delårsrapporten har jämförelsesiffror för resultaträkningen hämtats från delårsrapporten per 2016-01-01 – 2016-08-31 och jämförelsesiffror för balansräkningen hämtats från årsbokslutet 2016-12-31, vilket följer vad som föreskrivs i Rådet för kommunal redovisningsrekommendation nr 22 om delårsrapport.

Vår granskning av resultat- och balansräkning kommenteras i avsnitt 4 nedan.

3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer

Rådet för kommunal redovisning föreskriver i sin rekommendation 22 Delårsrapport minimivån för innehållet i en delårsrapport. Vår granskning visade inga förändringar från föregående års redovisningsprinciper och minimivån för delårsrapporten anses vara uppfylld enligt RKR:s rekommendation.

4. Förbundets resultat och balansräkning

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2017 samt analyserat större avvikelser och förändringar mot budget och föregående års delårsrapport och årsredovisning. Nedan lämnas kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter.

4.1. Resultaträkning samt prognos

Regionförbundet redovisar för årets första åtta månader ett resultat på 108 tkr (för jämförelseåret 79 tkr). Enligt delårsrapporten är resultatet högre än budget med 45 tkr.

Av delårsrapporten framgår att förbundet i sista tertialet bedöms ha högre kostnader än budgeterat och därmed prognostiseras ett resultat för helåret på -300 tkr. Förbundets ursprungliga budget antogs i november 2016 och resultatet budgeterades till 0 kr. En ny finansiell budget beslutades vid direktionens majmöte, där budgeterade kostnader överstiger intäkterna för 2017 med 300 tkr.

Balanskravsresultatet prognostiseras för 2017 till -300 tkr.

Efter vår översiktliga granskning är vår bedömning att delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat för perioden 1 januari till och med den 31 augusti 2017.

4.2. Kommentarer till balansräkningen

Tillgångssidan har minskat med 11 675 tkr mot bokslutet 2016, vilket främst är hänförligt till kundfordringar, som har minskat med 13 241 tkr jämfört med bokslutet 2016. Tillgångssidan består till största delen av bankmedel (6 136 tkr) samt skattefordringar (84 tkr). Bankmedel har stämts av mot besked från bank och skattefordringar har stämts av mot skattekontoutdrag.

Bland **skulder** (3 919 tkr) återfinns främst interimsskulder. Förändringen mot bokslutet 2016, beror i stort på att det per 31 augusti 2017 ännu inte har gjorts någon regiongemensam fakturering för RCC Norr. Sedan 2015 har NRF uppdraget att ansvara för hanteringen av alla medel till RCC Norr. Detta innebär att NRF utöver att hantera statsbidraget, även fakturerar alla fyra medlemslandsting för den bedömda årskostnaden för att driva RCC Norr. Västerbottens läns landsting fakturerar därefter NRF för de kostnader de haft för RCC.

Interimsskulden består av:

	2017-08-31	(2016-12-31)
• Upplupen revisionskostnad	280 tkr	(326 tkr)
• Upplupen kostnad löneskatt	210 tkr	(171 tkr)
• Visare Norr	494 tkr	(3 068 tkr)
• Diabetesprojektet	457 tkr	(667 tkr)
• Förutbetalda intäkter förbundsverksamhet	1 673 tkr	(0 tkr)
• Regiongemensam fakturering RCC Norr 2015	0 tkr	(2 509 tkr)
• Övriga upplupna kostnader	521 tkr	(580 tkr)

Ovanstående poster har verifierats mot underlag och beräkningar. Leverantörsskulder har kontrollerats mot leverantörsreskontra utan noteringar. Bland övriga upplupna kostnader återfinns bland annat projektkostnader som fakturerats i efterhand av landstinget samt upplupna kostnader för administrativa tjänster köpta av VLL.

5. Måluppföljning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I NRFs delårsrapport per 2017-08-31 finns ett avsnitt där verksamhetsmålen respektive de finansiella målen kommenteras vad avser prognos för helåret. Nedan kommenteras den måluppföljning som görs i delårsrapporten.

5.1. Finansiella mål

Den i delårsrapporten redovisade måluppföljningen för uppställda finansiella mål säger sammanfattningsvis följande:

Finansiellt mål	Prognos helår	Vår kommentar
Intäkterna ska överstiga kostnaderna, om annat inte beslutats av förbundsdirektionen	Målet uppnås för helåret i det fall det tillförda egna kapitalet på 300 tkr inkluderas. Om de tillförda medlen inte inkluderas uppnås målet inte.	Vi gör ingen annan bedömning. Se även vår kommentar i bedömningsavsnittet.
För att ha möjlighet att hantera oförutsedda ekonomiska händelser ska det egna kapitalet ej understiga 1 000 tkr	Bedöms uppnås. Eget kapital i delårsbokslutet uppgår till 2 363 tkr.	Vi gör ingen annan bedömning.
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Inga investeringar planeras under året. Målet bedöms uppnås.	Vi gör ingen annan bedömning
För att upprätthålla en god likviditet ska saldot på bankkontot aldrig understiga 500 tkr. Det innebär att större in- och utbetalningar måste planeras och att större utbetalningar ej ska verkställas innan likviditeten är avstämd mot detta mål	Rutiner för fakturering av och från medlemmarna säkerställer att likviditetsproblem inte ska uppstå. Målet bedöms uppnås.	Vi gör ingen annan bedömning. I likhet med tidigare år vill vi understryka att det är av stor vikt att löpande under året följa och dokumentera likviditeten. Detta så att måluppfyllelsen för likviditetsmålet kan styrkas och följas upp såväl i delårsrapport som årsredovisning.
Finansiella riktlinjer för forskningsanslaget Visare Norr ställer kravet att det ska finnas en betalningsberedskap för ekonomiska avvikelser på 300 tkr. Om det balanserade beloppet är större kan FoUU-rådet besluta att betala ut beloppet som forskningsmedel nästa räkenskapsår.	Bedöms uppnås.	Vi gör ingen annan bedömning

Den information som lämnas kring utfall av förbundets mål bör samlas under ett avsnitt i delårsrapporten som benämns måluppföljning. I NRFs delårsrapport redovisas de under olika rubriker och i bilaga. Vid vår granskning har vi noterat att de finansiella målen bör kopplas till en definition av vad god ekonomisk hushållning är för NRF.

6. Bedömning och rekommendationer

6.1. Bedömning

I delårsrapporten ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I NRFs delårsrapport finns avsnitt där de finansiella målen kommenteras vad avser prognos för helåret. Av avsnittet framgår att de finansiella målen bedöms uppnås för 2017.

Den prognos som lämnas för resultatet på helårsbasis visar på ett utfall i nivå med budget. Detta innebär att ett balanserat resultat inte kommer att nås och att direktionen åberopar att ta medel ur eget kapital för att täcka detta underskott.

Enligt den av förbundet beslutade budgeten för helåret 2017 överstiger kostnaderna intäkterna med 300 tkr, dvs. budgeterat resultat uppgår till minus 300 tkr. Kommunallagen anger att "budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna". Tanken med den regleringen är bl. a att kommuner och landsting inte ska förbruka medel som tidigare generationer byggt upp eller skjuta kostnader på framtida generationer. I ett kommunalförbund betalar medlemmarna normalt in medlemsavgifter som ska användas för att bedriva överenskommen verksamhet. Att använda sig av överskott från tidigare år i ett kommunalförbund kan därför skilja sig väsentligt åt jämfört med en kommun eller ett landsting. Särskilt gäller detta om förbundet av olika skäl inte kunnat bedriva en verksamhet i nivå med erhållna medlemsintäkter under ett specifikt kalenderår och istället genomför en verksamhet i utökad omfattning kommande år. Till skillnad från kommuner och landsting skulle kommunalförbund också kunna betala tillbaka överskott till medlemmarna och sedan få ökade tillfälliga medlemsintäkter att nyttja.

Att nyttja tidigare års överskott i ett kommunalförbund kan därmed enligt vår uppfattning vara rimligt under vissa förutsättningar. För att undvika att besluta om en budget där intäkterna understiger kostnaderna bör dock de överskott från tidigare år som avses att nyttjas inkluderas i budgeten.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsboks slutet, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med god redovisningssed samt ger en rättvisande bild av resultat för årets första åtta månader och ställning per 2017-08-31.

De i granskningen uppställda revisionsfrågorna besvaras nedan:

1. *Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?*

Efter vår granskning är det vår bedömning att delårsrapporten ger en i allt väsentligt rättvisande bild av förbundets resultat och ställning per 31 augusti 2017.

2. *Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?*

Delårsrapporten innehåller de delar som RKR föreskriver i RKR 22 Delårsrapport och anses således upprättad i enlighet med gällande lagrum.

Vår slutsats efter genomförd granskning är att delårsrapporten är upprättad enligt gällande lagstiftning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?

Ja, delårsrapporten beskriver den bedömda måluppfyllelsen för året.

4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?

Direktionens prognos i delårsrapporten är att ett balanserat resultat inte kommer att uppnås vid årsskiftet och att eget kapital kommer att tas i anspråk för att täcka underskottet.

5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

Prognosen är att ett balanserat resultat inte kommer att uppnås. Direktionen beskriver i delårsrapporten och budgeten, att om kostnaderna vad gäller hela förbundets kostnadsmassa når högre nivå än intäkterna tas medel ur eget kapital för att täcka underskottet.

6.2. Rekommendationer

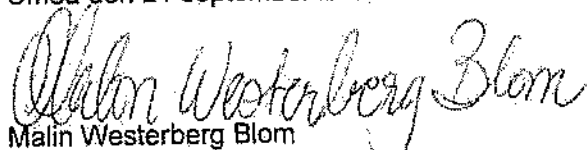
I förarbeten till kommunallagen (Prop. 1996/97:52) ges exempel på när synnerliga skäl kan åberopas för kommuner och landsting. Några specifika exempel lämnas inte för kommunalförbund. Kommunalförbund erhåller normalt medel från medlemmarna att användas i verksamheten. Kommunalförbund kan vissa år redovisa överskott i resultatet på grund av vakanser, förseningar i utförande av tjänster, investeringar, etc. Skäl kan därmed finnas att nyttja medel som inte kunnat användas tidigare år och därmed upprätta en budget som ett enskilt år inte är i balans. Mot bakgrund av denna skrivning lämnas följande rekommendationer:

- Att säkerställa att budgetering görs så att tydlighet nås för när anspråktagande av medel ur eget kapital kan göras
- Att tydliggöra budgeten så att direktionen undviker att besluta om en budget där intäkterna understiger kostnaderna.

Våra rekommendationer efter genomförd granskning är även:

- Att direktionen tillser att löpande följa och dokumentera utvecklingen för likviditeten.
- Att måluppföljning av samtliga mål samlas under ett avsnitt i delårsrapportens förvaltningsberättelse som benämns måluppföljning.
- Vid vår granskning har vi noterat att de finansiella målen bör kopplas till en definition av vad god ekonomisk hushållning är för NRF.

Umeå den 21 september 2017

Malin Westerberg Blom
Certifierad kommunal revisor
Auktoriserad revisor.